

Sygnatura akt I C 562/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 20-04-2017 r.

Sąd Okręgowy w Koninie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Nawrocki

Protokolant: sekr.sąd. Jarosław Wróblewski

po rozpoznaniu w dniu 13-04-2017 r. w Koninie

sprawy z powództwa **J. J.**

przeciwko **R. K.**

o zapłatę

Oddala powództwo.

Andrzej Nawrocki

Sygn. akt I C 562/15

UZASADNIENIE

Powód J. J. wniósł o zasądzenie od pozwanego R. K. kwoty 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz wniósł o nadanie wyrokowi natychmiastowej wykonalności. W uzasadnieniu pozwu powód wywodził, że pozwany został wyznaczony jego pełnomocnikiem z urzędu celem sporządzenia skargi kasacyjnej w sprawie IACa (...)Sądu Apelacyjnego w K.. Nadto powód podkreślił, że pozwany nie spotkał się z nim w ogóle celem omówienia sprawy, natomiast w dniu 22.05.2015r. sporządził opinię prawną o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej bez ujęcia oświadczenia i wniosku w trybie art. 118 k.p.c. Powód wskazał również, iż pozwany naruszył dobro osobiste powoda, a zachowanie pozwanego wyrażające się brakiem szacunku, stanowi naruszenie przepisów prawa i zasad etyki wykonywania zawodu radcy prawnego oraz ogranicza prawo powoda do obrony.

Pozwany R. K. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu. Pozwany na wstępie wskazał, że nie reprezentował powoda przed Sądem Apelacyjnym w K. lecz przed Sądem Apelacyjnym w K. w sprawie o sygn. akt I ACa (...) w celu wniesienia skargi kasacyjnej. Pozwany wskazał, iż powód stawiając zarzut braku szacunku i naruszenia dóbr osobistych oraz zasad etyki zawodu nie wskazał jakie przepisy prawa powszechnie obowiązującego, w tym kodeksu etyki radcy prawnego, zostały przez pozwanego naruszone oraz nie wskazał na jakiej podstawie twierdzi, że naruszone zostały dobra osobiste powoda. Pozwany wskazał także, iż powód nie wykazał, aby pozwany nie dołożył wymaganej staranności i postępował wbrew jego woli i kierowanym przez powoda żądaniom odnośnie niepodejmowania w jego sprawie określonych działań. W ocenie pozwanego powód nie wykazał, aby pozwany jako pełnomocnik postępował nieprawidłowo, wbrew woli powoda i etyce zawodowej, jak również nie wykazał istnienia związku przyczynowego pomiędzy odmową sporządzenia skargi kasacyjnej, a szkodą, której także powód nie wykazał.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 15.05.2012r. do Sądu Okręgowego w C. wpłynął pozew wniesiony przez J. J., w którym to pozwie powód wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa – Prezes Sądu Okręgowego w S. i inni kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Sąd Okręgowy w C. wyrokiem z dnia 30 maja 2014 r. sygn. akt I C (...) oddalił powództwo w powyższej sprawie i orzekł o kosztach zastępstwa procesowego. Sąd Apelacyjny w K. wyrokiem z dnia 12 grudnia 2014r. sygn. akt I ACa (...) oddalił apelację powoda J. J. od wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 30 maja 2014 r. sygn. akt I C (...) (dowód: k.44 oraz k.2-4,260,304 akt Sądu Okręgowego w C. sygn. akt I C (...)).

Sąd Apelacyjny w K. postanowieniem z dnia 26 stycznia 2015r. sygn. akt I ACa (...) ustanowił dla powoda pełnomocnika z urzędu w osobie radcy prawnego, którego miała wyznaczyć Okręgowa Izba Radców Prawnych w K., w celu rozważenia zasadności wniesienia skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 12 grudnia 2014r. sygn. akt I ACa (...). Okręgowa Izba Radców Prawnych w K. pismem z dnia 25.02.2015r. poinformowała pozwanego, że został on wyznaczony pełnomocnikiem z urzędu dla powoda w sprawie sygn. akt I ACa (...) Sądu Apelacyjnego w K. (dowód: k.43,81 oraz k.317,340 akt Sądu Okręgowego w C. sygn. akt I C (...)).

Pozwany pismem z dnia 09.03.2015r. zawiadomił powoda, przebywającego wówczas w Areszcie Śledczym w W. o wyznaczeniu go jego pełnomocnikiem w przedmiotowej sprawie, prosząc jednocześnie o kontakt telefoniczny z pozwanym. W odpowiedzi na pismo pozwanego powód pismem z dnia 18.03.2015r. zaznaczył, że oczekuje osobistego kontaktu z pozwanym w areszcie śledczym celem omówienia sprawy i do czasu tego spotkania prosił pozwanego aby nie podejmował żadnych działań. Nadto wniósł o nadesłanie mu materiałów biurowych oraz kart telefonicznych gdyż jak twierdził powyższe jest niezbędne do prowadzenia korespondencji urzędowej (dowód: k.45, 191).

Pozwany w dniu 9.03.2015r. zapoznał się z aktami sprawy Sądu Apelacyjnego w K. sygn. akt I ACa (...). Natomiast w dniu 26 marca 2015 roku pozwanemu został doręczony wyrok Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 12.12.2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa (...) wraz z uzasadnieniem (dowód: zeznania pozwanego R. K. k.160-161 oraz k.350,375 akt Sądu Okręgowego w C. sygn. akt I C (...)).

W tym czasie pozwany próbował kontaktować się telefonicznie z powodem ale bezskutecznie ponieważ powód odmawiał rozmowy telefonicznej z pozwanym. Z uwagi na powyższe pozwany wysłał do powoda kolejne pismo z dnia 15.04.2015r., w którym stwierdził, że oczekiwania powoda co do dostarczenia mu materiałów biurowych oraz innych przedmiotów wykraczają poza zakres obowiązków pozwanego jako pełnomocnika z urzędu. Pozwany jednocześnie zaproponował jako formę wzajemnego porozumiewania się z powodem drogę listowną, m.in. z uwagi na pobyt powoda w areszcie śledczym oddalonym o kilkaset kilometrów od siedziby pozwanego. Pozwany zwrócił się nadto do powoda o wyjaśnienie żądania powoda zawartego w piśmie z dnia 18.03.2015r. aby pozwany nie podejmował żadnych działań w jego sprawie (dowód: k. 46 oraz zeznania pozwanego R. K. k.160-161).

W odpowiedzi na pismo pozwanego powód pismem z dnia 17.04.2015r. ponowił żądanie o spotkanie z pozwanym w areszcie śledczym oraz o nie podejmowanie żadnych działań do czasu spotkania, jak również o nadesłanie powodowi niezbędnych materiałów biurowych (dowód: k.47).

Pozwany nie uważał aby zasadnym było spotykać się z powodem na terenie Aresztu Śledczego w W., gdyż już wcześniej powód odmawiał rozmowy telefonicznej z pozwanym, a nadto w ocenie pozwanego powód nie określił jakich nowych dowodów i okoliczności ta rozmowa miałaby dotyczyć, przy czym na etapie rozważenia zasadności wniesienia skargi kasacyjnej powoływanie nowych faktów i dowodów jest niedopuszczalne, jak również pozwany brał pod uwagę odległość między K. a W. (dowód: zeznania pozwanego R. K. k.160-161).

Pozwany w dniu 22 maja 2015r. sporządził opinię o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej, którą przedłożył Sądowi Apelacyjnemu w K. w dniu 08 czerwca 2015r. (dowód: k.156-159). Pozwany sporządził powyższą opinię w dniu 22.05.2015r., uważając iż jeszcze nie minął termin do sporządzenia skargi kasacyjnej, jak również nie wykluczał, że od powoda otrzyma informacje, które pozwolą na sporządzenie rzetelnego uzasadnienia, przekonującego Sąd Najwyższy do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (dowód: zeznania pozwanego R. K. k.160-161).

Sąd Apelacyjny w K. postanowieniem z dnia 19.06.2015r. zawiadomił Okręgową Izbę Radców Prawnych w K., że opinia o braku podstaw do sporządzenia skargi kasacyjnej nie została sporządzona z zachowaniem należytej staranności. Również powód pismem z dnia 02 czerwca 2015r. wnosił o wszczęcie wobec pozwanego postępowania dyscyplinarnego. Wobec pozwanego prowadzone było przez Rzecznika Dyscyplinarnego (...) w K. dochodzenie przeciwko pozwanemu w sprawie przewinienia dyscyplinarnego. W wyniku tego w dniu 04 maja 2016 roku wpłynął do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego (...) w K. wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego o ukaranie przeciwko pozwanemu, obwinionemu o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 06 lipca 1982r. o radcach prawnych w zw. z art. 118 § 5 k.p.c. (dowód: k.139-142,163-166 oraz k.393 akt Sądu Okręgowego w C.sygn. akt I C(...)).

Okręgowa Izba Radców Prawnych w K. pismem z dnia 7.08.2015r. poinformowała pozwanego o cofnięciu mu pełnomocnictwa do reprezentowania powoda w sprawie sygn. akt I ACa (...) Sądu Apelacyjnego w K. i wyznaczeniu pełnomocnikiem powoda radcą prawnego P. D.. Radca prawny P. D. w dniu 7.09.2015r. poinformował Sąd Apelacyjny w K. o braku podstaw do niesienia skargi kasacyjnej w sprawie sygn. akt I ACa (...), dołączając opinię prawną z dnia 4.09.2015r. (dowód: k.144-155 oraz k.400 akt Sądu Okręgowego w C. sygn. akt I C (...)).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie: zeznań pozwanego R. K. (k.160-161) oraz dokumentów: pisma Okręgowej Izby Radców Prawnych w K. z dnia 25.02.2015r. (k.43), odpisu wyroku Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 12.12.2014r. (k.44), pisma powoda z dnia 18.03.2015r. (k.45), pisma pozwanego z dnia 15.04.2015r. (k.46), pisma powoda z dnia 17.04.2015r. (k.47), pisma z Sądu Okręgowego w T. z dnia 11.12.2015r. (k.81), pisma Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego (...) w K. z dnia 27.06.2016r. (k.139), odpisu wniosku o ukaranie pozwanego z dnia 29.04.2016r. (k.140-142,163-166), odpisu opinia prawna radcy prawnego P. D. o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej z dnia 4.09.2015r. (k.144-155), odpisu opinia prawna pozwanego o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej z dnia 22.05.2015r. (k.156-159), pisma pozwanego z dnia 09.03.2015r. (k.191), jak również dokumentów zgromadzonych w aktach Sądu Okręgowego w C. sygn. akt I C (...).

Sąd dał wiarę w całości zeznaniom pozwanego R. K., gdyż są one jasne, logiczne oraz znajdują potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. Wartość dowodowa dokumentów zgromadzonych w sprawie nie budziła zdaniem Sadu wątpliwości.

Zwrócić jedynie należało uwagę, iż nie został przeprowadzony dowód z przesłuchania powoda, gdyż powód w swoich oświadczeniach z dnia 17.02.2017r., z dnia 20.02.2017r, z dnia 27.02.2017r. poinformował, że rezygnuje z udziału w rozprawie wyznaczonej na dzień 14.03.2017r. i wniósł o pominięcie dowodu z jego zeznań, jak również w swoim oświadczeniu z dnia 7.03.2017r. poinformował, że rezygnuje z udziału w rozprawie wyznaczonej na dzień 31.03.2017r. i wniósł o pominięcie dowodu z jego zeznań (k.292,323,324,354). Oznacza to zdaniem Sądu, iż powód cofnął swój wniosek o przesłuchanie go w charakterze strony.

Sąd zważył, co następuje:

Powód J. J. wniósł o zasądzenie od pozwanego R. K. kwoty 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia, wskazując iż pozwany, który został wyznaczony jego pełnomocnikiem z urzędu celem sporządzenia skargi kasacyjnej w sprawie I ACa (...) Sądu Apelacyjnego w K., nie spotkał się z nim w ogóle celem omówienia sprawy oraz sporządził opinię prawną o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej bez ujęcia oświadczenia i wniosku w trybie art. 118 k.p.c. Nadto w ocenie powoda pozwany naruszył dobra osobiste powoda, a zachowanie pozwanego wyrażające się brakiem szacunku, stanowi naruszenie przepisów prawa i zasad etyki wykonywania zawodu radcy prawnego oraz ogranicza prawo powoda do obrany.

Wobec braku szczególnych regulacji odpowiedzialności odnoszących się do kwalifikowanych pełnomocników w zakresie ich odpowiedzialności odszkodowawczej za nienależyte wykonanie zobowiązania wynikającego z łączącej go z mocodawcą umowy zlecenia obejmującej świadczenie pomocy prawnej polegającej na reprezentacji w postępowaniu sądowym, zastosowanie mają ogólne zasady odpowiedzialności odszkodowawczej za niewykonanie zobowiązań

umownych przewidziane w art. 471 i nast. k.c., w tym także w art. 472 w zw. z art. 355 § 2 k.c. wymagające od takiego pełnomocnika zachowywania należytej staranności uwzględniającej zawodowy charakter prowadzonej działalności (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2012 r., V CSK 104/11, LEX nr 1215159).

Oznacza to, iż pełnomocnik - adwokat czy radca prawny - prowadzący sprawę mocodawcy ponosi odpowiedzialność za niedołożenie należytej staranności przy reprezentowaniu klienta. Niewykonanie lub nienależyte wykonanie przez pełnomocnika - adwokata czy radcę prawnego - zobowiązania wynikającego z tej umowy, rodzi niewątpliwie jego odpowiedzialność na zasadach określonych w art. 471 i następnym kodeksu cywilnego. Zgodnie zatem z art. 471 k.c. dłużnik jest obowiązany do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Natomiast z art. 472 k.c. wynika, że dłużnik jest odpowiedzialny za niedochowanie należytej staranności. Nadto z art. 355 § 2 k.c. wynika, że należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności. W konsekwencji dla zasadności roszczenia odszkodowawczego zgłoszonego przez powoda konieczne jest stwierdzenie przesłanek odpowiedzialności kontraktowej, do których należą: brak staranności w działaniu pozwanego, powstanie szkody po stronie powoda oraz związek przyczynowy między takim brakiem staranności w działaniu, a szkodą.

Podkreślić przy tym należy, że adwokat i radca prawny odpowiadają za szkody wyrządzone mocodawcy wskutek własnych zaniedbań i błędów prowadzących do przegrania sprawy, której wynik byłby korzystny dla strony, gdyby pełnomocnik zachował należyta staranność, ocenioną przy uwzględnieniu profesjonalnego charakteru ich działalności (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2012 r., sygn. akt II CSK219/12 OSNC 2013/7-8/91). Tak samo należy traktować stosunek łączący mocodawcę z pełnomocnikiem ustanowionym z urzędu, bowiem zgodnie z art. 118 § 1 k.p.c. ustanowienie adwokata lub radcy prawnego przez sąd jest równoznaczne z udzieleniem pełnomocnictwa procesowego.

Nadto należy zauważyć, iż adwokat lub radca prawny nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za samo negatywne rozstrzygnięcie, natomiast odpowiada za szkody powstałe na skutek niezachowania należytej staranności przy podejmowaniu czynności zawodowych, przy czym konieczne jest wtedy wykazanie, że gdyby pełnomocnik nie popełnił rażących błędów, to istniały realne i znaczne szanse na wygranie sprawy. Staranność działalności procesowej pełnomocnika odnosić należy do obiektywnych standardów wyznaczanych wiedzą prawniczą, znajomością orzecznictwa i literatury oraz zasadami etyki zawodowej, przy czym jeżeli w danej materii istnieją rozbieżne poglądy prawne, to opowiedzenie się za jednym z nich co do zasady nie świadczy o braku odpowiedniej rzetelności w prowadzeniu sprawy. Dla przypisania adwokatowi lub radcy prawnemu odpowiedzialności odszkodowawczej niezbędne jest także powstanie wymiernej szkody majątkowej – nie wystarczy więc jedynie wykazanie, że zaniedbał wymaganej aktywności procesowej.

Natomiast powód – jak już wcześniej wskazano – w uzasadnieniu pozwu stwierdził, że pozwany nie spotkał się z nim w ogóle celem omówienia sprawy oraz sporządził opinię prawną o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej bez ujęcia oświadczenia i wniosku w trybie art. 118 k.p.c., jak również w ocenie powoda pozwany naruszył dobra osobiste powoda, a zachowanie pozwanego wyrażające się brakiem szacunku, stanowi naruszenie przepisów prawa i zasad etyki wykonywania zawodu radcy prawnego oraz ogranicza prawo powoda do obrony.

Tymczasem dla odpowiedzialności odszkodowawczej pełnomocnika profesjonalnego wobec reprezentowanego przez niego mocodawcy konieczne jest wykazanie, że gdyby pełnomocnik działała z należyta starannością, istniałaby realna szansa na uwzględnienie jego skargi.

Stosownie do art. 118 § 5 k.p.c. jeżeli adwokat lub radca prawny ustanowiony w związku z postępowaniem kasacyjnym lub postępowaniem ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, nie stwierdza podstaw do wniesienia skargi, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić na piśmie o tym stronę oraz sąd, nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia zawiadomienia go o wyznaczeniu, przy czym do zawiadomienia adwokat lub radca prawny dołącza sporządzoną przez siebie opinię o braku podstaw do wniesienia skargi. Niewątpliwie z zebranego

w sprawie materiału dowodowego wynikało, że pozwany nie zawiadomił powoda i sądu oraz nie przedłożył opinii prawnej o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej w terminie wynikającym z art. 118 § 5 k.p.c. W tym zakresie zachowanie pozwanego w ocenie Sądu należało ocenić negatywnie, a niedochowanie przez niego terminu było zawinione i nie odpowiadało standardom stawianym i oczekiwanym od profesjonalnego pełnomocnika procesowego. W związku z tym stwierdzić należało, że pozwany nie wykazał się starannością zawodową, o jakiej mowa w treści art. 355 § 2 k.c. W ocenie Sądu nawet bierna postawa mocodawcy i jego konkretne życzenia w zakresie postępowania pełnomocnika nie zwalniały pozwanego do dochowania terminu określonego w art. 118 § 5 k.p.c.

Tym niemniej w ocenie Sądu nawet przy zachowaniu przez pozwanego dwutygodniowego terminu, o którym mowa w art. 118 § 5 k.p.c. nie istniały realne szanse na korzystne rozstrzygnięcie dla powoda.

Sąd Okręgowy w C. wyrokiem z dnia 30 maja 2014 r. sygn. akt I C (...) oddalił powództwo J. J. przeciwko Skarbowi Państwa – Prezes Sądu Okręgowego w S. i inni o zasądzenie kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Sąd Apelacyjny w K. wyrokiem z dnia 12 grudnia 2014r. sygn. akt I ACa(...) oddalił apelację powoda J. J. od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 30 maja 2014 r. sygn. akt I C (...). Nadto Sąd Apelacyjny w K. postanowieniem z dnia 26 stycznia 2015r. sygn. akt I ACa (...) ustanowił dla powoda pełnomocnika z urzędu w osobie radcy prawnego, w celu rozważenia zasadności wniesienia skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 12 grudnia 2014r. sygn. akt I (...), przy czym tym pełnomocnikiem został wyznaczony pozwany, który sporządził opinię o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej. Również kolejny pełnomocnik powoda – wyznaczony w miejsce pozwanego - do reprezentowania powoda w sprawie sygn. akt I ACa (...) Sądu Apelacyjnego w K. - radca prawny P. D. w dniu 7.09.2015r. poinformował Sąd Apelacyjny w K. o braku podstaw do niesienia skargi kasacyjnej w sprawie sygn. akt I ACa (...), dołączając opinię prawną z dnia 4.09.2015r. Analiza akt sprawy toczącej się przed Sądem Okręgowym w C. o sygn. akt I C (...) oraz sporządzonych opinii o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, iż czynności pozwanego jako radcy prawnego nie były przyczyną niekorzystnego rozstrzygnięcia dla powoda. Nawet zatem przy przyjęciu, że pozwany działałby z należytą starannością i złożyłby opinię prawną w ustawowym terminie dwóch tygodni od dnia zawiadomienia go o wyznaczeniu pełnomocnikiem z urzędu, to i tak nie istniałaby realna szansa na uwzględnienie ewentualnej skargi kasacyjnej powoda przez Sąd Najwyższy, co z kolei prowadzi do wniosku, że pozwany nie mógłby doprowadzić do pozytywnego rozstrzygnięcia dla powoda.

Powód podnosił również, że pozwany nie skontaktował się z nim w celu omówienia sprawy wniesienia skargi. W ocenie Sądu pozwany w celu rozważenia zasadności wniesienia skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 12 grudnia 2014r. sygn. akt I ACa (...) nie miał obowiązku osobistego kontaktu z powodem, gdyż zasadność wniesienia skargi kasacyjnej może być oceniona na podstawie analizy akt sprawy. Dlatego też brak osobistego kontaktu pozwanego z powodem nie można uznać za przejaw braku staranności zawodowej pozwanego. Z treści art. 118 § 5 k.p.c. wynika bowiem, że to pełnomocnik, korzystając z wiedzy i doświadczenia zawodowego ma ocenić, czy istnieją podstawy do złożenia skargi. Pełnomocnik profesjonalny – także wyznaczony z urzędu - nie jest zobowiązany do sporządzenia nadzwyczajnego środka zaskarżenia w każdej sytuacji. Dla ustalenia odpowiedzialności pozwanego, działającego jako pełnomocnika, powód zobowiązany był także, zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 6 k.c., do wykazania szkody i związku przyczynowego pomiędzy działaniem swego pełnomocnika a szkodą, która wynikała w skutek niezachowania przez pozwanego należytej staranności przy podejmowaniu czynności zawodowych. W ocenie Sądu powód żadnego z powyższych nie wykazał. Zdaniem Sądu nie wystarczy dla ustalenia odpowiedzialności pozwanego fakt, iż pozwany nie skontaktował się z powodem osobiście przed wydaniem opinii, natomiast innych przesłanek ewentualnej odpowiedzialności pozwanego powód nie wskazał.

Natomiast odnosząc się do żądania zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dóbr osobistych powoda, to należy przede wszystkim zauważyć, iż powód jedynie ogólnie wskazał, że pozwany naruszył dobra osobiste powoda i zachowanie pozwanego wyrażało się brakiem szacunku oraz pozbawiło powoda prawa do obrony.

Zgodnie z art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony

przewidzianej w innych przepisach. Natomiast z art. 24 § 1 zd. 1 i 2 k.c. wynika, że ten czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne, a w razie dokonania naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, a w szczególności, ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Nadto z art. 24 § 1 zd. 3 k.c. wynika, że na zasadach przewidzianych w kodeksie może taka osoba również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny, przy czym podstawę prawną takiego żądania zadośćuczynienia stanowi art. 448 k.c. Z art. 448 k.c. wynika, że w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

W konsekwencji należy uznać, iż na powódzie spoczywa ciężar wykazania rodzaju naruszonego dobra osobistego i wskazania konkretnego zachowania pozwanego, które to dobro naruszyło, zaś pozwanego obciąża wykazanie, że jego działanie lub zaniechanie nie było bezprawne (por. art. 6 k.c.).

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie powód nie wykazał, aby działanie pozwanego stanowiło w obiektywnym odczuciu działanie powodujące naruszenie jakiegokolwiek dobra osobistego powoda, w tym prawa do obrony. Nadto w ocenie Sądu powód nie wykazał, aby pozwany okazał powodowi brak szacunku lub lekceważenie, przy czym za takie zachowanie pozwanego nie można uznać brak osobistego spotkania z powodem. Brak osobistego kontaktu pozwanego z powodem nie może być bowiem traktowany w kategoriach naruszenia dóbr osobistych. Zachowanie pozwanego naruszające dobra osobiste powoda musi mieć charakter bezprawny. Skoro jednak pełnomocnik nie ma obowiązku osobistego kontaktu z mocodawcą dla oceny istnienia podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej, to nie sposób jest uznać, iż pozwany naruszył w ten sposób dobra osobiste powoda, tym bardziej, że powód z pozwanym w ogóle nie kontaktowali się osobiście.

W konsekwencji w niniejszej sprawie brak jest zatem okoliczności wskazujących na naruszenie dobra osobistego powoda. Należy przy tym zauważyć, iż ocena, czy nastąpiło naruszenie dobra osobistego, nie może być dokonana według miary indywidualnej wrażliwości osoby, która czuje się dotknięta zachowaniem innej osoby, lecz musi mieć charakter obiektywny, natomiast zasądzenie zadośćuczynienia za naruszenie dobra osobistego jest fakultatywne.

Wobec powyższego, iż w niniejszej sprawie brak było jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia niniejszego powództwa zarówno w kontekście odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego, jak i zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych powoda, Stąd sąd oddalił powództwo jako bezzasadne.

Andrzej Nawrocki